

MSWiA PUBLIKUJE PROJEKT "SUPERUSTAWY". OD 1 LIPCA SPORE ZMIANY W SŁUŻBACH MUNDUROWYCH

Na ten dokument mundurowe środowisko czekało od kilku miesięcy. W piątek zapowiedzi kierownictwa MSWiA składane już od ubiegłego roku stały się faktem i światło dzienne ujrzał projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Pod tą enigmatyczną nazwą kryje się szereg zmian, m.in. o dwustopniowych dodatkach mających skłonić mundurowych posiadających uprawnienia emerytalne do pozostania w służbie czy kwestia wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Projekt trafił właśnie do konsultacji, a zgodnie z ministerialnym planem, zmiany powinny wejść w życie 1 lipca 2020 roku.

Podstawowym celem ustawy, jak czytamy w uzasadnieniu projektu, jest "zapewnienie optymalnych warunków pełnienia służby dla funkcjonariuszy oraz stworzenie instrumentów prawnych motywujących do pozostania w niej jak najdłużej". Te "optymalne warunki" oraz instrumenty motywujące do pozostania w służbie są syntetycznym opisem dość obszernej zmiany, jaką MSWiA zaplanowało dla służb mundurowych podległych resortowi. Czego dotyczyć będą zmiany? MSWiA w nakreśliło sześć obszarów, w których już niebawem zamierza wprowadzić nowe regulacje. Zgodnie z zapowiedziami kierownictwa MSWiA, resort zamierza wprowadzić "świadczanie motywacyjne dla funkcjonariuszy ze stażem powyżej 25 lat" oraz rozwiązać problematyczną kwestię wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy. Wzmocniona ma zostać również ochrona prawna funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej. Zmiany wprowadzone zostaną także w przepisach dotyczących wyżywienia w naturze oraz świadczeniach pieniężnych w zamian za wyżywienie, odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej. Dodatkowo, strażackie używane pojazdy, sprowadzane z zagranicy, nie będą poddane obowiązkowi uzyskania świadectwa dopuszczenia, lecz opinii technicznej. Ma to obniżyć koszty, o co wnioskowała od dawna OSP.

Dodatek zamiast emerytury

Dodatek pierwszego stopnia, w wysokości 1,5 tys. zł brutto przysługiwałby funkcjonariuszom, którzy ukończyli 25 lat służby. Natomiast dodatek drugiego stopnia – w wysokości 2,5 tys. zł brutto otrzymaliby funkcjonariusze po 28,5 latach służby. Mieliby je otrzymać najlepsi funkcjonariusze, z rekomendacją przełożonych. Choć, jak zaznaczał podczas posiedzenia sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, szef MSWiA Mariusz Kamiński, "to nie będzie dodatek elitarny, ale powszechny". Jak zapewniał z kolei wiceszef MSWiA Maciej Wąsik, powszechność tego dodatku ma polegać na jego powszechnym finansowaniu. "Nie będzie tak, że poszczególne komendy dostaną po trzy, cztery, pięć dodatków na całą komendę, tylko że dla każdego kto przejdzie opiniowanie służbowe i będzie przydatny w służbie, będzie chciał zostać i będzie chciał dostać ten dodatek, będzie

zapewnione finansowanie tego dodatku z zakładu emerytalno-rentowego MSWiA" - zapewniał Wąsik.

Czytaj też: [MSWiA zmienia zasady kwalifikacji i ułatwia założenie policyjnego munduru](#)

Jak zaznaczono w Ocenie Skutków Regulacji do projektu ustawy, dodatek nie będzie stanowić podstawy wymiaru emerytury. Świadczenie motywacyjne nie będzie wliczane również do podstawy obliczania nagrody jubileuszowej i odprawy w związku ze zwolnieniem ze służby.

Z projektu ustawy wynika ponadto, że wspomniane dodatki będą przyznawane funkcjonariuszom, którzy posiadają odpowiednio 25 i 28,5 lat służby na ich wniosek do bezpośredniego przełożonego. Przełożony zaś, po zaopiniowaniu przekazywałby wniosek do decyzji przełożonego właściwego w sprawach osobowych.

Opinia ma głównie uwzględniać ostatnią okresową opinię służbową, stopień trudności, złożoność i sposób realizacji zadań wykonywanych przez funkcjonariusza, oraz uzyskiwane efekty. Jak zaznaczono w OSR do projektu ustawy, świadczenie będzie zawieszane "w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe inne niż określone w art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy o Policji lub wymierzenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 134 pkt 1 - 6 ustawy o Policji oraz niewywiązywania się funkcjonariusza z realizacji zadań służbowych lub znacznego obniżenia efektywności służby".

Dodatek motywacyjny będzie również obniżany na czas przebywania funkcjonariusza na zwolnieniu lekarskim, na takich samych zasadach, jak obniżane jest uposażenie za czas choroby - do wysokości 80 proc.

Jak przypomniano przyznanie dodatkowych należności dla funkcjonariuszy, którzy po nabyciu prawa do emerytury i posiadaniu co najmniej 25 lat służby nadal pozostaną w służbie, stanowi realizację jednego z punktów porozumienia pomiędzy MSWiA a stroną społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych służb mundurowych.

1/21 zastąpi 1/30

Rozwiązanie kwestii wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop jest jedną ze spraw, na których załatwienie mundurowi czekali już od dłuższego czasu. Projekt przewiduje wprowadzenie rozwiązań prawnych mających na celu realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 roku. TK orzekł wtedy, że art. 115a ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy, jest sprzeczny z konstytucją, gdyż traktuje policjantów nierówno w stosunku do innych służb. W projektowanej regulacji, jak przekonuje MSWiA, kwestia ta zostanie ujednolicona.

Czytaj też: [100 dni później... w mundurówce](#)

Zgodnie z projektem, ekwiwalent pieniężny za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego wynosić ma 1/21 części miesięcznego uposażenia wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Jak czytamy w uzasadnieniu, "w celu zapewnienia spójnych rozwiązań dla służb podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji dokonano zmiany brzmienia art. 86 ust. 1 ustawy o Straży Granicznej przez wskazanie, że funkcjonariuszom przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni roboczych". Dziś zgodnie z ustawą

funkcjonariuszom SG przysługuje prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni kalendarzowych. Jak przekonuje MSWiA, "proponowana zmiana nie przyczyni się do faktycznego skrócenia wymiaru urlopu wypoczynkowego funkcjonariuszy Straży Granicznej, gdyż urlop ten po zmianie będzie wykorzystywany w dniach roboczych, a nie kalendarzowych".

"Przepis art. 115a ustawy o Policji stosuje się do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy wszczętych i niezakończonych przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy policjantowi zwolnionemu ze służby od dnia 6 listopada 2018 r." - czytamy w uzasadnieniu do przygotowanego przez MSWiA dokumentu. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy- za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. - "ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji obowiązujących przed dniem 6 listopada 2018 r." W celu prawidłowego wyliczenia ekwiwalentu, w oparciu o wskazane wyżej zasady doprecyzowano, że przy obliczaniu jego wysokości za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za rok 2018 należy "określić proporcję liczby dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego przysługującego do dnia 6 listopada 2018 r. oraz od dnia 6 listopada 2018 r."

W odniesieniu do funkcjonariuszy SOP wskazano natomiast, że projektowane regulacje znajdą zastosowanie do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy przysługujący za okres od dnia 6 listopada 2018 r. Przy obliczaniu wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za 2018 rok należy postępować w analogiczny sposób, jak w przypadku policjantów.

W stosunku do funkcjonariuszy Straży Granicznej zakłada się, że projektowane regulacje będą obowiązywały od dnia wejścia w życie ustawy. Wysokość przyjętego na gruncie ustawy o Straży Granicznej współczynnika 1/30, można uznać za ekwiwalentny, gdyż odnosi się do wymiaru urlopu obliczanego w dniach kalendarzowych. W wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. wskazano jednoznacznie, że <<wprowadzony na etapie prac komisji sejmowych do ustawy o Policji kwestionowany art. 115a nawiązuje do poprzednich unormowań wymiaru urlopu wypoczynkowego, ponieważ przyjęty współczynnik 1/30 odnosi się do wymiaru urlopu obliczanego według dni kalendarzowych, nie zaś roboczych. Zgodnie z art. 82 ustawy o Policji przed zmianą wprowadzoną ustawą nowelizującą, policjantom przysługiwało prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni kalendarzowych. Zmiana regulacji wymiaru corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego na 26 dni roboczych nie została zatem odpowiednio skorelowana ze sposobem obliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop>>"

fragment uzasadnienia projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych

To nie koniec zmian

Projekt reguluje m.in. kwestie przysługującego funkcjonariuszom wyżywienia w naturze oraz świadczeń pieniężnych w zamian za wyżywienie. W regulacji określono, że "wyżywienie w naturze przysługuje policjantowi na podstawie normy wyżywienia, którą stanowi wartość energetyczna i odżywcza produktów żywnościowych przysługujących policjantowi w określonych przypadkach". Z kolei wartość energetyczna i odżywcza normy wyżywienia - jak zaznaczono - wynika z aktualnych norm wyżywienia dla populacji polskiej opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie.

Czytaj też: [Wakaty w "drużynie Kulsona"](#)

Projektowane przepisy, zgodnie z zapowiedziami MSWiA, zakładają również wzmocnienie ochrony prawnej policjantów i strażników granicznych. Ochrona prawna dla funkcjonariuszy tych formacji występujących w charakterze oskarżonego w związku z wykonywaniem czynności służbowych, ma przysługiwać – tak jak ma to miejsce już obecnie w odniesieniu do funkcjonariuszy SG – w postaci świadczenia pieniężnego stanowiącego refundację kosztów poniesionych na obronę. Refundacja będzie przysługiwała w przypadku, gdy postępowanie karne wszczęte przeciwko funkcjonariuszowi o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu, wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego, lub niepełnienia przestępstwa, albo wyrokiem uniewinniającym. Maksymalna wysokość refundacji ma zostać określona rozporządzeniem ministra SWiA.

W przypadku występowania funkcjonariuszy policji lub SG w postępowaniu karnym w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego, projekt przewiduje nowe świadczenie w postaci ochrony prawnej zapewnianej bezpośrednio przez macierzystą formację funkcjonariusza.

Proponowane przepisy ujednolicają też - jak podkreśla MSWiA - przepisy regulujące odpowiedzialność dyscyplinarną policjantów i strażników granicznych. Jak wskazano w regulacji, przejrzyste zasady i procedury prowadzenia postępowań dyscyplinarnych pozwolą ograniczyć zachowania niepożądane, co poprawi efektywność służby oraz wpłynie na wzrost poczucia bezpieczeństwa funkcjonariuszy.

Projekt wprowadza także rozwiązania dotyczące procedury wprowadzania do użytkowania pojazdów pożarniczych sprowadzanych z zagranicy. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, pojazdy używane, sprowadzane z zagranicy, nie będą poddane obowiązkowi uzyskania świadectwa dopuszczenia, lecz opinii technicznej.

Mundurowi na część z tych zmian czekali już od dawna. Ale jak wiadomo, najczęściej "diabeł tkwi" w szczegółach, a tych w projekcie ustawy opublikowanym przez MSWiA nie brakuje. Czy ustawa wychodzi naprzeciw oczekiwaniom funkcjonariuszy? Trudno jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Jednak bez względu na to, w jakim finalnie kształcie zostanie ona przyjęta i ile zmian wprowadzonych zostanie do niej, zarówno po konsultacjach, jak i na etapie prac parlamentarnych, resort szykuje służbom mundurowym małą rewolucję, a te – jak wiadomo – nie zawsze kończą się sukcesem.